

RECENZIJE BOOK REVIEWS

Miroslav Lilić: AUTOBIOGRAFIJA BEZ REPRIZE, Zagreb, Profil Multimedija, 2011., 319. str.

Pred nama se nalazi autobiografska knjiga autora Miroslava Lilića, jednog od najpoznatijih televizijskih voditelja i urednika u povijesti Hrvatske televizije, koja je naslovljena izazovnim i provokativnim naslovom „Bez reprize“. Autobiografija Miroslava Lilića komunikološki problematizira i pobuđuje psihološko razmišljanje o tome je li medijski život, novinarstvo, publicistika i politika smisao života, druženja, zabavljanja i voljenja drugih? Iako suvremeni svijet intezivno masovno komunicira s televizijom, od sredine prošlog stoljeća do prvog desetljeća novog stoljeća u vremenskim autobiografskim životnim i radnim autorskim okvirima, njezina struktura i funkcija društvenog utjecaja, posebno na razini metafizike, još ni izdaleka nije providna i jasna u promicanju smisla čovjekova života, rada i komunikativnog djelovanja. Dapače, televiziji kao mediju masovnog komuniciranja se prilazi bez kritičnosti te s malim razumijevanjem, pa je čitanje ove autobiografske popularne knjige „Bez reprize“ vrlo korisno, inspirativno i zanimljivo štivo. Popularna knjiga „Bez reprize“ je komunikološki, psihološki i sociolingvistički autobiografski zapis uglednog novinara i publiciste Miroslava Lilića s kraja 20.stoljeća i početka 21.stoljeća. Knjiga je svojevrsno autorsko upozorenje čitateljima o moći televizijskog utjecaja na televizijske gledatelje i ukupan smisao života, rada i življenja u svijetu globalnog medijskog digitalnog okruženja. Osjetivši taj problem, kao i potrebu televizijskih gledatelja i čitatelja da shvate bit televizijskog koda, autor na svojevrsan način približava svoju životnu medijsku autobiografiju čitateljima sa svrhom građanske medijske rasonode i edukativne funkcije. Miroslav Lilić to potvrđuje brojnim autentičnim i neponovljivim autorskim doživljajima sakupljenim i foto dokumentiranim za ovu knjigu, a ima ih neusporedivo više nego što stane u ovu knjigu, gdje objašnjava, poučava i govori o televiziji, politici, društvu, estradi, diskografiji, „event“ događanjima i osobnosti autora. Autorski autobiografski zapisi Miroslava Lilića iz sfere privatnosti postaju javni (priče o slavnoj mrkvi, Titovoj smrti,

ratnom novinarstvu, politici, ženama, estradi, „event“ događanjima, diskografiji, spletkama,...) iz pera najpopularnijeg dugogodišnjeg televizijskog barda, novinara i televizijskog voditelja. Autobiografska knjiga „Bez reprize“ spada u red uvoda u specijalnu televizijsku komunikologiju najmoćnijeg suvremenog medija. Sadržajna građa knjige je radi lakše komunikativne čitljivosti rasterećena od poglavlja i sadržajnog kazala. Ona je strukturirana logičnim, kronološkim i autentičnim naslovima uvjetovanih autorskim medijskim, društvenim, političkim, gospodarskim i osobnim događanjima (...; Ustaj Miro, Hrvatska te zove; Novi direktor – novo vrijeme; Liliću, vodiš Dnevnik; Moj predsjednik je Tito; Muke s Partijom; Pozdrav svim braniteljima; Jedna ratna noć; Zadnji razgovor s Glavaševićem; Mladost u Drnišu; Croatia Records; Obnova Siverića; ... Žene i posao; Što su ti prijatelji; ... i Opet Dunav) u kojima autor svjedoči o zubi prošlog vremena koji ostaje trajno zapisan u povijesti hrvatske medijske publicistike. Miroslav Lilić je knjigu namijenio prijateljima, kolegama, političarima i umjetnicima da čitaju ovu zanimljivu knjigu, koja na momente nadmašuje zdravu pamet, te da uživaju i pomalo zavide autobiografskim događanjima autora. Autor nam u knjizi nudi događaje, foto dokumentaciju, slučajna događanja, zanimljive ishode, uvjetovane medijske događaje, incidente, televizijske fenomene, stvaranje televizijske i diskografske produkcije s uspješnim i sretnim završetkom. Autobiografija „Bez reprize“ Miroslava Lilića, iz komunikativne policentričnosti, stavlja u središte političkih zbivanja, ugledne i važne osobe koja živi životom takozvanog „hrvatskog medijskog i političkog celebritya“ i angažiranog „multiplex televizijskog novinarstva“. Miroslav Lilić nas je godinama poučavao, zabavljao, educirao, a ponekad i gnjavio, s televizijskog ekrana ondašnje moćne Hrvatske televizije. U ovom legendarnom autobiografskom zapisu čitatelji spoznajno komuniciraju s moći televizije, televizijskim novinarstvom, politikom i čudnom hrvatskom glamuroznom svakodnevnicom. Knjiga nam prikazuje televiziju kao čudotvorni medijski spektakl koji u prezentu gledateljima prikazuje svijet, ljude, njihove zgode i nezgode. U vremenu autobiografske ispovijesti Miro-

lava Lilića televizija je kao medij proživljavala svoje djetinjstvo na putu odrastanja u digitalnu televiziju budućnosti. Autor nam kroz svoju ispovijest između redaka navješćuje novu široku lepezu tema, problema i konkretnih nedovršenih društvenih pitanja malih zemalja u izgubljenom globalnom medijskom svijetu nadolazeće digitalne budućnosti. Knjiga, dakako, pridonosi daljem razvijanju televizijske građanske kulture. Uzme li se u obzir da je televizijska kultura, kao i kultura medijskog, kulturnog, gospodarskog i političkog „celebrityja“, kod nas još uvijek na niskoj razini, onda je očito da će ova instruktivna autobiografska knjiga o razumijevanju moći televizije popuniti jednu medijsku prazninu i pomoći čitateljima da shvate barem osnovne elemente meta televizijskog jezika kojim se može dublje i kompleksnije shvatiti svijet medija, politike, estrade, diskografije i „celebrityja“ na našim prostorima. Iz svega iznesenog možemo zaključiti da je Miroslav Lilić „bard hrvatske televizije“ čija je bardska uloga uglavnom pozitivna, mitska i komunikativno zanimljiva.

Slobodan sam, na temelju svega iznesenog, ovu vrijednu popularnu autobiografsku knjigu, preporučiti čitateljima koji žele dublje i sadržajnije spoznati svijet medijske komunikacije, politike, televizijske moći, gospodarstva, glamura i razumijevanja suvremene televizijske i političke kulture.

Primljeno: 2011 – 11 – 28

Prof.dr.sc.Mario Plenković
Katedra za komunikologiju GF-a
Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

Slavo Kukić, Brane Markić: METODOLOGIJA DRUŠTVENIH ZNANOSTI, Metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstvenoistraživačkog rada, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2006., 51. str.

Renomirani ugledni metodolozi iz mlađe generacije, prof.dr.sc. Slavo Kukić i prof.dr.sc. Brane Markić, znanstvenici i nastavnici Sveučilišta u Mostaru (Bosna i Hercegovina) priredili su zanimljivu znanstvenu knjigu pod naslovom **METODOLOGIJA DRUŠTVENIH ZNANOSTI, Metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstvenoistraživačkog rada**. Vrijedno je odmah naglasiti da autori metodologiju, grč. (usp.metoda + logos – riječ, govor) ne promatraju samo kao znanost o metodama znan-

stvenog rada već metodologiju društvenih znanosti rasčlanjuju, elaboriraju, dopunjuju na tehnike, postupke te instrumente znanstveno-istraživačkog rada. U tom pogledu autori se približavaju metodskom proučavanju metodologije društvenih znanosti kao interdisciplinarnom metodskom zaokruženom znanstvenom istraživanju gradiva koje čitateljima, znanstvenicima i studentima na zanimljiv i metodički prilagodljiv način približava znanstvenoistraživački rad u znanstvenom području društvenih znanosti. Uspoređujući ovu knjigu sa sličnim metodološkim knjigama i literaturom u području metodologije društvenih znanosti možemo ustvrditi da ova knjiga predstavlja izuzetan i svrsishodan znanstveni način promišljanja za provedbu sustavnih i primjenjenih provedbenih društvenih istraživanja nekog znanstvenoistraživačkog društvenog problema. Knjiga čitatelja poučava o metodama, tehnikama, postupcima i pravilima znanstvenoistraživačkog rada te znanstvenika i studenta ispravno uvodi u svijet znanosti i znanstveno istraživačkog rada. Kao dugogodišnji metodolog moram odmah izuzetno pohvaliti autorska razmišljanja o metodi znanstveno istraživačkog rada jer autori poimaju metodu, grč. (methodos), ne samo kao put za tradicionalno istraživanje prirodnih pojava, pristupanja i proučavanja njihovih pojava za planomjerno utvrđivanje puta istine i puteva djelovanja na proučavanje uopće istraživačkog fenomena koji vodi do znanstvene istine već svoja znanstvena razmišljanja šire i implementiraju na metodološke tehnike, postupke i instrumente znanstvenoistraživačkog rada u područje društvenih znanosti koje traži izuzetno senzibilne i nedvojbene istraživačke pravce kojim autori u knjizi, svjesno ili nesvjesno, tragaju na postavljenim filozofskim istraživačkim pravcima koje prema Descartu (Descartes) shvaćaju znanost te je integralno promatraju kao prirodno (tjelesno) i duhovno, fizičko i psihičko stanje u području društvenih pojava koje je moguće istražiti i približiti u mnoštvu nezavisnih tehnika istina, principa te instrumenata znanstvenoistraživačkog rada. Tako znanstveni dualizam u istraživanju prirodnih i društvenih pojava ponekad zapada u problem nerješivih proturiječnih pitanja, dubioza, sumnjivih istraživanja, neizvjesnosti, nesigurnosti, znanstvene neodlučnosti, nepouzdanosti, nejasnoće i neodređenosti koja vodi dualističkom sindromu istraživanja u području društvenih znanosti. Autori u predgovoru ove vrijedne knjige odmah upozoravaju na možebitne dualističke metodološke znanstvenoistraživačke moguće probleme te odmah uvode i proširuju doprinos informacijske i